

Затверджено на засіданні кафедри
трудового, екологічного та аграрного права
протокол № 7 від 09.02.2026 р.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
з навчальної дисципліни
«Еколого-правовий компонент сталого розвитку»

Змістовий модуль 1. Загальна частина.

**Тема 1. Сталий розвиток у міжнародному екологічному
законодавстві**

Історія формування стратегії сталого розвитку та її закріплення в міжнародному екологічному законодавстві.

Цілі розвитку тисячоліття. Міжнародні керівні положення та документи як гарантія забезпечення сталого розвитку.

Сталий розвиток: економічна, екологічна, соціальна складова. Екологічна складова сталого розвитку: межі природних ресурсів планети та глобальні екологічні ризики.

Міжнародне екологічне законодавство, спрямоване на забезпечення сталого розвитку.

**Тема 2. Сталий розвиток у європейському екологічному
законодавстві**

Стратегія сталого розвитку ЄС. Індикатори сталого розвитку ЄС.

Сталий розвиток як принцип права навколишнього середовища ЄС.

Реалізація концепції сталого розвитку в законодавстві ЄС.

Європейська зелена угода та похідні від неї документи ЄС як гарантія забезпечення сталого розвитку.

**Тема 3. Державна екологічна політика України та екологічне
управління в умовах сталого розвитку**

Сталий розвиток як основа екологічної політики України. Стратегія сталого розвитку та стратегія державної екологічної політики України. Екологічні проблеми в стратегії національної безпеки України.

Основні засади екологічного управління на умовах сталого розвитку. Поняття і зміст управління в галузі охорони довкілля та використання природних ресурсів. Принципи та основні завдання екологічного управління. Форми та методи екологічного управління. Види управління в галузі охорони довкілля та використання природних ресурсів.

Змістовий модуль 2. Особлива частина.

Тема 4. Гармонізація інтересів у екологічних відносинах як

передумова сталого розвитку

Концепція сталого розвитку в основних напрямках екологічної політики України. Шляхи оптимізації екологічних і економічних інтересів в енергетичному секторі. Прийняття раціональної політики боротьби зі зміною клімату. Управління відходами в контексті сталого розвитку.

Взаємодія суб'єктів еколого-правових відносин у процесі реалізації інструментів організаційно-правового механізму охорони довкілля.

Еколого-правові обмеження як галузевий спосіб регулювання відносин щодо забезпечення публічних екологічних інтересів.

Тема 5. Еколого-інформаційні правовідносини в концепції сталого розвитку

Доступ до екологічної інформації та сталий розвиток.

Правові основи регулювання еколого-інформаційних відносин.

Наукові підходи до розуміння змісту поняття екологічного інформаційного забезпечення.

Суб'єкти та об'єкт еколого-інформаційних правовідносин.

Способи доступу до екологічної інформації в Україні.

Тема 6. Правовий механізм забезпечення сталого природокористування в Україні

Становлення та зміна підходів до розуміння природокористування в правовій доктрині радянського і сучасного періодів.

Регулювання природокористування через призму концепції сталого розвитку в міжнародних, європейських та національних програмних документах.

Розуміння і співвідношення понять «раціональне природокористування» та «стале природокористування».

Механізм забезпечення сталого природокористування. Еколого-правовий імператив як основа сталого природокористування. Правове забезпечення комплексного підходу до регулювання природноресурсових відносин. Економіко-правові інструменти забезпечення сталого природокористування. Поєднання дозвільних і договірних форм правового регулювання використання природних ресурсів.

Тема 7. Правові проблеми екологізації аграрного законодавства

Поняття та напрями екологізації аграрного законодавства України.

Законодавче забезпечення охорони навколишнього природного середовища у сільському господарстві.

Правове регулювання органічного виробництва.

Законодавство про використання та охорону земель у сільському господарстві.

Тема 8. Основні аспекти сталого землекористування

Загальна характеристика сталого землекористування в контексті історичного розвитку.

Екологічний аспект сталого землекористування. Цільове призначення земельної ділянки. Раціональне використання земельної ділянки.

Соціально-економічна складова сталого землекористування.

Тема 9. Реалізація принципу сталого розвитку в механізмі врегулювання екологічних конфліктів

Сталий розвиток і альтернативні форми врегулювання спору як консенсусні форми регулювання екологічних відносин.

Примирні процедури в системі правових форм врегулювання еколого-правового конфлікту.

Альтернативні форми врегулювання еколого-правового конфлікту. Нормативні засади застосування консенсусних процедур для врегулювання еколого-правового конфлікту в Україні. Ефективність примирних процедур для врегулювання еколого-правового конфлікту. Оптимальні форми альтернативного врегулювання екологічних конфліктів.